

staaelse, skal jeg ikke undlade at udtale mig udførligere, skøndt med den Besparelse af Tid, som jeg troer, at Thinget; med Hensyn til de Sager, der endnu foreligge i de faa Dage, der staae tilbage for dets Virksomhed, maa ønske. Det er aldeles naturligt, at der ved Overgangen fra den absolute til den constitutionelle Regjeringsform ofte maa opstaae Spørgsmaal om Grændsen imellem den lovgivende og den bestyrende Myndighed, fordi det under den tidligere Regjeringsform ikke var klart, hvorvidt Regjeringen i dens enkelte Handlinger fremtraadte som Lovgiver eller som øverste Styrer og Chef for hele Administrationen. Disse Tvivl, som saaledes kunne rejse sig, fremtræde endnu mere indviklede i enkelte Arter af Sager end i andre, og navnlig i saadanne Sager, hvori der ved Siden af de almindelige Bestemmelser gaaer en Mængde Details og Enkeltheder, med Hensyn til hvilke Lovgivningen altid, selv naar den ogsaa bemægtiger sig Gjenstandene, maa overlade et vist Spillerum til Bestyrelsen. Endelig kan Spørgsmaalet blive endnu mere forviklet ved specielle Omstændigheder og navnlig med Hensyn til den Stilling, hvori Sagen just befandt sig i det samme Øieblik, da Overgangen med Hensyn til Regjeringsformen gik for sig. Det har saaledes i det Ringeste ved to af de Bessendtgjørelser, hvorom her er Tale, aldeles ikke undgaaet mig selv, at der kunde opkastet Tvivl om, hvorledes jeg skulde bevæge mig ved denne Grændse. Disse Tvivl har jeg opkastet hos mig selv, og, efterat have forhandlet den med Andre, har jeg forelagt Sagen for Statsraadet, der har billiget den Anskuelse, hvortil jeg var kommen, og i Overeensstemmelse dermed er det, at jeg har handlet. Uagtet maaskee En og Anden kunde sige, at hvor en Minister har Tvivl i saa Henseende, bør han altid bringe Sagen for Rigsdagen og vælge den lovgivende Form, idet der aldrig kan være nogen Fare ved, at Lovgivningen tager visse Bestemmelser, som kunde tages af Bestyrelsens Medlemmer, saa troer jeg dog, at i ethvert Tilfælde bør Ministeren ikke anvende en saadan Forsigtighed, uden hvor han antager, at det er i Sagens og i det Offentliges Interesse. Han maa aldrig tilfidesætte, hvad han efter den modneste Prøvelse finder at til-

høre den lovgivende Myndighed, men, hvor han først har havt Tvivl, men, efterat have overvejet Sagen, troer at den kan og efter Omstændighederne bør fremmes ad Bestyrelsens Vej, er det hans Pligt at gjøre det, selv om han derved skulde udsætte sig for, at det, han gjorde, blev underkastet Droskelse og maaskee Dabel. Hvad nu angaaer de 3 Foranstaltninger, hvorom der her er Tale, og som indeholdes i de 3 Bessendtgjørelser, der ere udfærdigede af mig i Overeensstemmelse med en af Kongen efter min derom nedlagte Fremstilling tagen Beslutning, saa har jeg ved den ene af dem, som angaaer det academiske Aars Inddeling, ingen Tvivl havt, da jeg antager, at Afgjørelsen af denne Sag i ethvert Tilfælde maa tilhøre Administrationen. Der er ved denne Foranstaltning Spørgsmaal om at foreskrive Regler for visse Embedsmænds, nemlig Universitetstællernes Virksomhed i Overeensstemmelse med, hvad der er anseet for hensigtsmæssigt, og jeg troer, at ligesom Bestyrelsen kan af Hensyn til Forretningernes Løb beordre andre Embedsmænd til at indrette dem paa den eller den Maade, at foretage en eller anden Handling til den og den Tid o. s. v., saaledes har den ogsaa den samme Ret med Hensyn til Universitetet, og jeg udtaler dette med den fuldeste Overbeviisning, som en gammel Universitetstæller, der i slige Tilfælde vilde vide at underkaste mig det. Derimod har jeg havt Tvivl med Hensyn til den Bessendtgjørelse, som angaaer en Underviisningsplan og Examensbestemmelse for de lærde Skoler. Hvis der blot i Almindelighed var Spørgsmaal om den høiere saakaldte lærde Underviisning kunde undrages den lovgivende Magts Medvirkning, saa vilde jeg naturligvis ubetinget svare, at det kunde den paa ingen Maade, og det er heller ikke i fjerneste Maade faldet mig ind at ville unddrage den derfra. Men Sagen stiller sig nu og har stillet sig for mig saaledes, at, hvad den lovgivende Magt væsentlig vil have sig forbeholdt og maa have sig forbeholdt ved Ordningen af Underviisningen, det er Principspørgsmaalene og de Bestemmelser for Udførelsen, som væsentlig bestinge Principernes Gjennemførelse. Hvorvidt den lovgivende Magt skal og vil gribe ind i